

LATVIJAS HOLŠTEINAS ŠĶIRNES LOPU AUDZĒTĀJU ASOCIĀCIJA

PIENA LOPKOPĪBA

Rīga
23.10.2012.

PIENA NOZARES RAKSTUROJUMS

- Sarežģītā situācija ar ekonomisko lejupslīdi 2008. gadā izraisīja virkni negatīvu notikumu, ar kuru sekām saskaramies vēl šodien:
  - kvalificēto darba spējīgo iedzīvotāju izbraukšana no valsts (nodokļu ieņēmumu samazinājums)
  - lauku vides neapdzīvotība,
  - daudzu uzņēmumu sliktais finansiālais stāvoklis (kredīti, personisko finanšu līdzekļu uzkrājuma trūkums), kas traucē attīstīties vai sakārtot uzņēmumā esošo ekonomisko situāciju.
- Kopējā IKP lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība 2011. gadā veido 4.57% (653007 tūkst. latu), kas ir par 1.17% vairāk salīdzinot ar 2009. gadu.
- Zema lopkopības intensitāte pēdējo 10 gadu laikā (2011.gadā uz 100ha izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir 21 liellopi, tai skaitā 9 govīs, kas ir par 3 liellopiem un 4 govīm mazāk nekā 2001. gadā)
- 2011. gadā 60% saimniecību ir 1-5 govju īpašnieki, kas saražo 9% no realizētā piena apjoma, savukārt 4% saimniecību, kas ir 50 un vairāk govju īpašnieki realizē 52% no realizētā piena apjoma.

TRĪS NOZARES GALVENĀS PROBLĒMAS

- 1) Nav plānojuma kā veidot (uzlabot) labvēlīgu ražotāju uzņēmējdarbības vidi, lai rastos arvien jauni nodokļu maksājoši uzņēmumi, sadalot nodokļu slogu un citas izmaksas (elektrība, gāze u.c.) vienmērīgāk.
  - Šobrīd lai segtu naudas iztrūkumu, maksāšanas slogs tiek likts uz jau esošajiem uzņēmumiem, apgrūtinot viņu darbību (augsts PVN)
    - Zemi tiešie maksājumi, akcīzes nodokļa nepietiekams atbalsts
  - Augsti kredītprocenti
  - Izdevīgāk, vieglāk ir nedarīt (būt bezdarbniekam, jo viņus valsts atbalsta un nav atbildības) nekā veikt uzņēmējdarbību vai vispār strādāt.
  - Neskaidrība par valsts tālāko gadu plāniem, mērķiem.

TRĪS NOZARES GALVENĀS PROBLĒMAS

- (turpinājums) Uzņēmējdarbības veikšanas sarežģītība (atbildība pret valsti, grāmatvedības sakārtošana - izdevumi, darījumu apliecinošo dokumentu pārbagātība gan atskaišu veidā, gan starp pašiem darījumiem, biežas normatīvo aktu izmaiņas u.c.).
- 2) Piena produktu zema pievienotā vērtība.
  - Svaigpiena izvešana no Latvijas.
  - Nelabvēlīga ražotāju uzņēmējdarbības vide.
  - Saimniecību sadrumstalotība.

TRĪS NOZARES GALVENĀS PROBLĒMAS

- 3) Neefektīva resursu izmantošana
- zemas zālāju ražības, nekvalitatīva tilpumainā barība
  - menedžmenta trūkums (zināšanu trūkums)
  - neliels liellopu blīvums
  - dzīvnieka- maza ražība (Latvijā vidēji 6000 kg no govīm gadā, zemi atražošanas rādītāji vidēji Latvijā:
    - servisa periods govīm - 142 dienas
    - pirmā sēklošanas reize telēm – 16.2 mēnešu vecumā
    - pirmā atnešanās telēm – 27.7 mēnešos
    - sēklošanas reižu skaits – 1.8 reizes
    - cietstāvēšanas periods – 64 dienas
  - darbaspēka – maza atdeve

DARĀMIE DARBI 2013. GADĀ UN ATBILDĪGĀS INSTITŪCIJAS

Uzņēmējdarbības labvēlīgas vides radīšana:

- Administratīvā sloga samazināšana (ugunsdrošības, darba aizsardzības instrukciju vienkāršošana, atskaišu samazināšana)
- Atbalstoša nodokļu politika ražotājiem (zemi kredītprocenti, samazinātas PVN likmes pārtikas produktiem)
- Efektīvai darbības veikšanai nepieciešama iekrāsotās degvielas ieviešana (lauksaimniecībai paredzētā degviela nonāks lauksaimniecības sfērā)

Piena produktu pievienotās vērtības palielināšanai:

- Mērķtiecīgs valsts atbalsts tiem uzņēmumiem, kas attīstās (valsts atbalsta mehānisma struktūra nedrīkst pieļaut atbalsta sistēmu, kuru administrē privāti uzņēmumi, kas nav ražotāju organizācijas).
- Ražotāju uzņēmējdarbības vides sakārtošana.
- Inovāciju (jaunu ideju) atbalstīšana

Atbildīgās institūcijas : Ministru kabinets, ZM, Finanšu ministrija, zemnieku organizācijas.

DARĀMIE DARBI 2013. GADĀ UN ATBILDĪGĀS INSTITŪCIJAS

Efektīvai resursu izmantošanai

- Saimniecības vadītāju profesionalitātes celšana
  - Zināšanu nodrošināšana, pieejamība saprotamā veidā ne tikai par saimnieciskiem jautājumiem, bet arī par ekonomiskiem jautājumiem – kā sakārtot finanses, kā uzlabot ekonomisko stāvokli saimniecībā, jo saimniekam ir jābūt kā uzņēmējam, lai business (saimniecība) veiksmīgi attīstītos.

Atbildīgās institūcijas : Izglītības un zinātnes ministrija, ZM, zemnieku organizācijas.

PALDIES PAR UZMANĪBU